

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan sveder, izvenredni dodatki in priložila.
Inserati: Prostor 1 m/m X 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin.,
za uradne razglase 60 vin., za poslane in reklame 1 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišče „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, pritično. — Telefon št. 96.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:	V inozemstvu:
celoletno naprej plačan K 84—	celoletno K 95—
polletno 42—	polletno 50—
3 mesečno 21—	3 mesečno 26—
1 7—	1 9—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vredno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon št. 34.

Dopise sprejema se podpisane in zaščiteno frankovane.
Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Na branik!

Beograd, 9. maja. — Vrhovna komanda je proglasila vso Slovenijo za vojno področje.

Iz Koroške so nas pometli, ker so naši cesarjevi junaki zbežali kakor zajci, ker so zanesli strah po Gorenjski in Stajerski, in ker je opaziti na mnogih mestih neka desorganizacija in demoralizacija, ki bi jo pričakovali na Madžarskem, nikdar pa pri našem dobrem zvestem itd. ljudstvu, ki je tako hitro pozabilo na navdušenje pred meseci in ki je prerado poslušal brezvestne in mnogokrat plačane agitatorje, ki so s svojim jezikom in z neubogljivimi dejanji zasejali med nas duha zdvajanja, duha anarhije. Mi zahtevamo, da se pomore do zmage narodni in demokratični misli. Domovina je v nevarnosti. Zato so pri nas potrebni ukrepi, kakor so jih izvedli v dneh nevarnosti in demoralizacije vse velike in male zapadne kraljevine in republike. Zato smo je, da smo prišli tako daleč, da so take odredbe pri nas potrebne. Sedaj pa, ko so potrebne, jih pozdravljamo in zahtevamo, da se izvedejo do plicca. Od prvih pozivov meseca januarja se morajo prekriti vse oporosti, sedanjí pozivi na orožno vajo se morajo izvesti, ker ne sme biti med nami cagovca, ki bi v tem trenutku katerokoli delo ali službo smatral za bolj važno, kakor domovino. Izgovor na dolgo vojno je jalov. Srbi so tri leta deli v vojni in morajo še sedaj braniti nas, ki smo pet let branili Nemce, pa sedaj nismo zmogli, da bi branili sebe. Prišli smo tako daleč, ker nismo bili demokracija, ampak smo pustili v hko gozbdalo govoriti, kar je hotelo in delati, kar se mu je zljubilo. Vso demokracijo, vso svobodo smo vrgli pred se in je sedaj ni mogoče braniti drugače, kakor z odredbami proti izdajalcem, proti malodušnim, proti izdajalcem domovine. Vsi hujšakci spadajo v zapor in komur se lahko dokaže veleizdaja, zasluži kazen, ki je potrebna za izdajalce domovine. Enkrat se je zgodilo, da smo izgubili bitko in kos domovine, ker smo dovolili anarhistično in nemškutarsko propagando pod demokratskim plaščem. Napeti moramo vse sile, da radi nje ne izgubimo vsega.

Sedaj prihaja doba čiščenja. Dobro misleči vseh strank imajo dolžnosti. Po njih delih jih boste spoznali.

Sokolstvo - Slovenskemu narodu.

Še enkrat je zavalovalo morje, predno se poleže k mirnemu življenju. Valovi butajo razjarjeni in vsi peneči ob naše narodno telo in ga trgajo, trgajo . . . V težki, najhujši boleti je začel slovenski narod, še nikdar ga ni tako zaskočila in zapela nobena rana kakor ga boli rana, ki jo sekajo danes Nemci, jutri Lahi v nas. Udar na udar tolče naravnost na našo glavo — in mi klonemo, obupavamo. Pada v naše duše potrtost in udajamo se brezupni resignaciji . . . Pa pogled v druge narode! Še enkrat v tej ogromni borbi so stisnili svoje pesti, vzdignili svoje glave in srce jim razburjeno tolče, ko padajo zadnji udarci kladi, ki kuje njih narodovo bodočnost.

Slovensko ljudstvo! Svetovna vojska je udarila Nemce močno po roki, da jim je klesnil meč na tla, skrhani — pa meča niso spustili iz rok! Pritihnili so se k tlom in pod sabo so škripali z zobmi in popravljali prijem na meč in čakali, da pride čas, ko se morejo vzdigniti in napasti onega izmed narodov, ki je najslabši, najbolj zapuščen. Udarili so po nas! Ob steno našega naroda so se zaleteli v vsej svoji peneči jezi, ob steno, ki teče tam gori na Koroškem. Stena se je zamajala, padala in padla — vsa surovost nemške podivjanosti se je razlila, kakor neusmiljen plaz iz gore čez ubogo, trpečo naše koroško ljudstvo. Kakor se nekaj krvočni Turki pomandrali pod sabo vse, kar je bilo živo in je hotelo živeti, tako danes Nemci na Koroškem teptajo, mandrajo, koljejo, oskrunjujejo najsvetejše — brez usmiljenja.

Koroške naše slovenske žene in dekleta, stari možje so morali pred nečloveško nemško druhaljo uteči, zapustiti svoje domove, trud svojih žuljavih rok — in se zateči k nam. Nimajo ne strehe, ne hrane, matere stiskajo revne, nedolžne otročice na prsa in dali bi jim piti svojo srčno kri, da bi jih ohranili pri življenju. Tavajo bedni in zapuščeni slovenski bratje med slovenskim ljudstvom. Slovenska mati, slovensko dekle, spomni se na svoje sinove in brate, ki so štiri leta tavalj tudi izgubljeni in zapuščeni po svetu, brez domače strehe, brez gorke ljubezni matere — in so našli usmiljenje in pomoč pri bednih ljudeh Galicije in široke Rusije. Tam so galicije in ruske matere in dekleta dajale vode in kruha tvojim sinovom, tolažile jih v trpljenju skelečnih ran! Spomni se na dobroto, ki so jih dali tujci krvi tvoje krvi in danes poplačaj ti te tuje dobrote z dobrim usmiljenim slovenskim srcem na tistih koroških Slovenceh, ki preganjanje trpe radi nas. Odprite srca in plačajte, kar dolgujete vzvišeni dobroti!

Slovenski fantje! Ponos je v vas, ki se meri z visokimi gorami! Jasen in odločen je vaš pogled in pest močna kakor udar z neba! Ali ste pozabili na svoje štiriletno trpljenje, ki so ga vam naložili Nemci, ki so z vašo krvjo in vašimi kostmi hoteli sezidati svoje trdo gospodarstvo? Ali ste kakor neusmiljeni oče, ki se boji truda in zapusti svojo družino v največji nevarnosti? Pomislite! Nemci hočejo Slovenijo s silo in barantanjem spraviti pod svojo oblast, da jo bodo storili zopet tako suženjsko in udano, da bodo vaši sinovi v nemški armadi korakali kot nekdanji proti slovenski Srbiji, vi sami pa boste kot stari možje stražili nemške mostove in barake za nemško korist. — Zavedajte se, da je usoda koroških Slovencev, naša usoda, da se to trpljenje, ki ga trpe danes Korošci v kratkem more razliti tudi čez vas. Udarite se na prsa in pokažite, da niste manj vredni kakor Nemci, da tudi vi še kljub štiriletni vojski znate braniti to, kar je naše, samo naše. Nemci ropajo še to, kar ni njihov, Slovenski fantje masnujte štiriletno trpljenje, ki so ga vam napravili oni Nemci, ki nas danes hočejo zopet imeti, da bi zopet mogli z nami zmagovati!

Sokolska Zveza.

Koroška.

Ljubljanski dopisni urad poroča 8. maja zvečer: Včeraj se je dunajska vlada obrnila na deželno vlado v Ljubljani s predlogom, da naj bi se danes ali jutri vršila pogajanja v Celovcu radi premirja in radi demarkacijske črte na Koroškem. Deželna vlada se je izjavila nekompetentna za sprejem in obravnavo take ponudbe, vsled česar je odstopila predlog centralni vladi. Ista je danes preko predstavitelja kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na Dunaju, Josipa Pogačnika, izjavila nemško - avstrijski vladi, da je poverila vrhovno poveljstvo, da se preko Dravske divizijske komande pogaja radi ureditve koroških dogodkov in da bodo vsled tega delegati Dravske divizijske oblasti jutri prišli v Celovec na pogajanja s tamkaj prisotnim nemško-avstrijskim državnim tajnikom za vojne stvari dr. Deutschom.

Ljubljanski dopisni urad poroča 8. maja: Danes ob 14. je nemško - avstrijski državni tajnik za vojne stvari dr. Deutsch javil dunajski vladi, da je na vsej koroški fronti izposloval ustavitve sovražnosti proti Jugoslovonom.

Ljubljanski dopisni urad poroča 8. maja zvečer: Delegati Dravske divizijske oblasti so to noč odpotovali preko Maribora v Celovec na pogajanja z Nemško Avstrijo.

VSEM OKRAJNIM GLAVARSTVOM, ZUPANSTVOM IN DRUGIMURADOM.

Primorani vsled koroških dogodkov iščejo koroški begunci na Kranjskem in Stajerskem zavetja. Mnogi izmed njih so dvakratni begunci: pregnani z Goriškega so se nastanili na Koroškem, a sedaj so drugič poginili po svetu. Cesar niso ti reveži izgubili pri begu z Goriškega, so izgubili sedaj

pri begu z Koroškega. Posamezni niso rešili ničesar, kot golo življenje in cape na sebi. Dolžnost vseh oblasti, okrajnih glavarstev, županstev itd. je pomagati tem ljudem. Življenska kruta usoda jih je izmučila in zato je dolžnost vsakega in zlasti tudi vseh javnih organov, pomagati ljudem, ki niso sami zakrivali svoje bede in trpljenja, z besedo in dejanjem. Brez mrmranja, brez obotavljanja mora se jim priskočiti na pomoč. Zato pozivljata poverjenstvo za socialno skrbstvo in posredovalni urad za begunce vse oblasti, da povsod in ob vsaki priliki nudijo tem največjim revežem glede stanovanja, dela, obleke, prehranjevanja, begunske podpore itd. pomoč.

Poverjenstvo za socialno skrbstvo bo izvršuje svoje dolžnosti za slučaj kakih pritožb radi postopanja proti beguncem, storilo proti krivcem energične korake. Begunci, ki bi imeli kake tozadevne pritožbe, naj se zglase pri posredovalnem uradu za begunce v Ljubljani.

Poverjenstvo za socialno skrbstvo in posredovalni urad za begunce SHS, v Ljubljani.

ODBOR KOROŠKIH BEGUNCEV.

Ki je bil izvoljen 6. t. m. je iz svoje srede izvolil za tajnika g. Fr. Aichholzerja, za njegovega namestnika g. Zdravko Kovača, za blaginjnika g. dr. Arneja. Odbor se je predstavil g. predsedniku deželne vlade, ki je obljubil vestransko pomoč za oskrbo beguncev. Vsi koroški begunci se tem potom pozivljajo, da takoj naznaniho svoje sedanje bivališče odboru koroških beguncev v Ljubljani, Pojanjska cesta 4 (Dobrodela pisarna) kamor se naj obkajo tudi v vseh begunskih zadevah. Beguncem, ki se mudijo za par dni v Ljubljani, je poskrbljeno prenočišče v Deželnem vzgojevališču, kjer se morajo izkazati s potrdilom begunskega odbora, ki se dobi v pisarni med uradnimi urami. (Od 10. do 12.) Nujno prosimo vse begunce, da nemudoma zabeležijo vse jim znane slučaje grozodejstev nemške soldateske in civilnega prebivalstva na Koroškem ter vse tozadevno gradivo čim hitreje upošljejo begunskemu odboru. Tudi oni, ki so gradivo kjersibodi že oddali, naj isto še enkrat dajo zapisati ter oddati na gornji naslov. Pozneje dole begunce, katerim je gotovo znano več takih slučajev, naj se opozori, da vse tozadevno gradivo upošljejo hitro odboru; istemu naj se odstopijo vsa pisma in poročila z enakimi podatki. Odbor prosi, da se mu prijavijo iz raznih krajev stalni poročevalci.

POMOČ KOROŠKIM BEGUNCEM!

Na stotine in stotine slov. prebivalstva na Koroškem je zbežalo pred podivjanim nemškim vojaštvom, da si reši življenje. Povečini niso imeli niti toliko časa, da bi najpotrebnejše reči vzeli s seboj. Njihove domove so Nemci popolnoma oropali in pustili ponekod samo gole stene. Mnogo beguncev je brez vsakih sredstev in je treba vsaj za prvi trenutek nujne pomoči. Ape-liram predvsem na radodarna srca stega dela naroda, ki mu je bila usoda med vojno milejša in ni čutil, kaj so vojne grozote, kaj je usoda beguncev, da prispeva za sklad za koroške begunce. Prispevke sprejemajo uredništva našega časopisa in odbor za koroške begunce, Ljubljana, Leonišče-Imena darovalcev se bodo objavila. Fr. Smodej.

POST FESTUM.

Dunaj, 8. maja. Današnji listi poročajo: Včeraj opoldne je bilo posvetovanje vlade z nemškimi koroškimi poslanci. Predmet posvetovanja so bili dogodki na Koroškem in njihove posledice za Nemško Avstrijo in njeno cazerje do ententnih držav. Državni kancelar dr. Renner je izjavil, da je treba brezpozorno izposlovati takojšnjo ustavitve bojev, ker bi sicer ententa smatrala nadalnje napredovanje za kršitev premirja in bi zato delala Nemško Avstrijo odgovorno. — Za četrtek je sklican koroški deželni zbor na zaupno sejo.

Glas pobeglega kmeta iz Koroške.

Tužni Korotan so zapustile naše čete. Ubogo prebivalstvo je izročeno na milost in nemilost nemškim mogotcem. Vse ropa, krađe in mori. Naši kmetje dobe kratkomele povelje peljati vse svoje stvari, živila, živino na gotova zbirališča, od koder se naprej vozijo v Celovec. Neprestano prihajajo begunci, kateri so ušli le z golim življenjem. Nemško vojaštvo ima ukaz vsakega zavednega Slovence obesiti, in tako bode dobila Koroška nemško lice, da bodo lahko na mirovni konferenci zahtevali plebiscit in Koroška jim je gotovo zasigurana. Več naših vojakov je ubežalo, kateri pripovedujejo o teh grozovitostih. Nemško vojaštvo izpoveduje, da jih v tem podpirajo Italijani in so jim pomagali tudi tehnično. Napeljali so strolnic, topov municije v St. Vid (St. Veit) kot stari avstrijski »Bergegut«, da so dobro založeni.

Kranjska meja je zastražena ali ne od Slovencev — ubeglih Kranjcev, kateri so bežali kot zajci, strahopetci, ampak bratov Srbov, junaški narod neprecenljivi, ker drugače mislim, da bi tudi ti kranjski kmet občutili dobroto nemških tolp. Prišli pa so te varovat Srbi. Vzdrnite se vendar in pošljite naše fante, da rešijo čast Slovenstva. Merodajne oblasti pa gotovo poskrbe, da pridemo koroški Slovenci zopet pod okrilje in vladarsko žezlo kraljevine Jugoslavije.

Je zersko, 7. maja 1919.

Franc Pavlič,
posestnik iz Dobrlavasi, begunc.

Od meje.

Celje, 8. maja 1919.

V ljubljanskih listih smo brali te dni vprašanje: kdo je kriv in oficijelne odgovore, kdo ni kriv, da je prišlo do te nesreče nad slovenskim Korotanom in do one moralne depresije, ki se je kakor moreča megla razpasla in razjedla v dušo vsega naroda na Spodnjem Stajerskem. Mi si ne stavimo uvodnega vprašanja in tudi nismo prav nič željni čitati odgovore in eventualne rezultate preiskave, ki naj dožene krivca ali krivce. Celo naše slovensko vprašanje in celo vprašanje Slovenske Koroške je le najna posledica načelne, velike slovenske krivde, one slovenske neodkritosrčnosti in ljubosumnosti, ki se pregrešno sopiri v domišljiji separatizma že od prvega dne, ko smo na zunaj oficijelno proglasili edinstvenost države Slovencev, Srbov in Hrvatov ter istočasno med narodom ničesar storili za utrjevanje edinstvene misli. Ta očitek velja za one stranke, ki so gojile in sejale to, kar danes žanjemo; njih časopise navednih strank je tekmovalo in še danes tekmuje v tem, kako bi se naj v nič devalo vse, kar pride iz naše centralne, iz Beograda. Upamo, da težka nesreča, ki nas je zadela, stori zaslužen konec slovenski domišljiji, ki je stola-vala v Ljubljani najprej pod imenom deželne vlade in koalicijske, ki se je sedaj izkazala za oviro dela med ljudstvom.

Utrpeli smo težke žrtve, krvave žrtve. Dogodki na Koroškem, nemško zverinstvo nam kaže, kako ne smemo delati. Od prvih vesteh koroške nesreče so začeli vsi spodnjestajski nemškutariji in Nemci dvigati glave, v zahvalo za to, ker smo od preobrata do danes jim izkazovali samo usluge, slepo verjeli zatrevanju njihove lojalnosti in šli s samozvestno gesto mimo vsega, kar nas je skozi stoletja ubijalo. In ti ljudje, ki so te dni že verjeli, da je prišel zopet čas njihove surove sile, ti ljudje so nemoteno živeli med nami, so med narodom nezakazovano hujskali. Oblast je storila te dni primerne ukrepe, kar moramo z zadoščenjem beležiti.

Iz Gradca so nam izgnali naše ljudi, na Koroškem so ubijali in obešali naše ljudi, te surovosti in podivjanosti ni zmogla slovenska duša! Slovensko poštenje pa odločno zahteva, da se odstranijo iz služb vsi nemški ljudje, to smo dolžni sami sebi, dolgujemo to morali našega naroda, če nočemo, da njegova vera v samostojno življenje popolno ne zamre. Po tem, kar se je zgodilo te dni na Koroškem in kako je spodnjestajski nemškutarija začela vstajati in ponekod že groziti našim ljudem, ne trpimo nobene prizanesljivosti več, naš narod ob meji hoče v miru živeti, nekdanji eksponenti tiste

kulture nemške, ki je morila po Koroškem in grozila, da preplavi ves Slovenski Stajer, morajo proč od tod, ker ne spadajo k nam. Naše ljudi po Koroškem so pobili ali s silo izgnali, njih bratje po krvi in mišljenju pa se pri nas nemoteno bogatijo dalje. Ali je kriv tega naš narod, čegar prosti sinovi so vrgli po težkih bojih orožje v stran in šli domov, ali so krivi tega oni, ki so v narodu izgubili zaupanje, ker ga niso bili vredni.

Prerekali smo se, če se dovolj strogo natančno izpolnjujejo vsi paragrafi podedovani in začasno prevzeti od stare Avstrije, novo življenje mlade države in naroda, ki iz tisočletnega hlapčevstva vstaja v samostojnost, pa hoče več, hoče zdravja in sile od temelja do glave.

Diplomat ali teoretik?

Danes je vsakemu jasno: vse upanje, ki so ga stavili Wilsona mali narod, bo ostalo le upanje, četudi lepo. Na tem ne spremeni nič kvadraten kilometer zemlje več ali manj. A poznanje vzrokov, ki so povzročili razočaranje, bo odločilo o tem, ali je bil Wilson največji diplomat za časa vojne — ves povdarek leži na času — ali je bil podpoprečen teoretik.

Poglejmo najprej drugo možnost. Dozdaj najbolj jasen in za nas usoden primer so bodoče meje Italije. Kar se tiči mej nasproti Nemški Avstriji, ki se gotovo ne skladajo z narodnostnimi načeli, jih sploh ne debatira. In nasproti nam se je zganil še le pri Reki, torej pri zahtevi, ki je ne vsebuje niti Londonska pogodba. Eventualna opravičba, da ne pozna etnografskih razmer teh pokrajin, je jalova, kajti postulat velikega diplomata involvira tudi dobre informatorje. Tudi izgovor, da je pre slab nasproti vsem svojim zaveznikom, ne drži, kajti če bi mu bilo res do svojih principov, bi jih bil uveljavil spomladi l. 1918 ob času zadnje nemške ofenzive. Takrat bi jih bil sprejel.

Mogoče bi bil v našem slučaju še navaden diplomatski trik, ki bi ga mogli sprejeti le kot neizprosni optimisti. Wilson bi bil dal namreč Italijanom vse, kar zahtevajo; dogovorno z njimi pa bi se uprl zahtevi po Reki, tako da vsa komedija ne bi imela čisto anekdotičnega značaja, ampak bi se silila, da se opira na nekatere narodnostne principe. Ali prvič to ne bi preslepilo nobenega političnega analfabeta in drugič je italijanska zahteva po Reki jako resna — in bojim, bojim se . . . Torej na celi črti sijalen polom teoretika.

Ostane še diplomat, vendar kakor sem že rekel, diplomat časa svetovne vojne. Tu se mi zdí, je iskati moč Wilsona. Dobro je izvoljal, kakšne moči so gibale svet, in znal si jih je izbornu uslužiti. Foch s topovi in oklopnimi avtomobili na fronto, Wilson s sirenskimi besedami v zaledju in počasi proti fronti, dokler se nista srečala na Hindenburgovi črti in bilo je dopolnjeno! To je bila velika poteza v dveh ozihrh, tako velika, da jo je doumel malokateri izmed stvarnikov sveta na sedanji mirovni konferenci v Parizu. Na eni strani je ta poteza spodenela kar na mah tla celi militaristični Nemčiji in kar je glavno, spodenela tako zgodaj, dokler Amerika še ni bila vsled vojne čisto nič oslabiljena. Kot sin trgovskega naroda in velik nasprotnik Japoncev je vedel, kaj pomeni to za Ameriko. S te strani se odkrije vsa diplomatska velična Wilsona-diplomata. Vse drugo so komaj epizode, ki mu gredo prav malo za kožo, ko je dosegel svoj glavni cilj.

Mogoče bi sicer bilo, da bi se mu zgodilo kot učencu čarovnje ki je prikladal duhove, a jih ni znal odpraviti, ali vse, vse kaže, da bo s svojimi zavezniki spravil tudi ta hudourni izklopene jarke, da pa zdaj ne bodo zavzemale pravega mesta besede. To sicer ni velika tolažba za nas, ali resnica pred tolažbo, in preje se ojačimo, da jih pogledamo v obraz, tembolje za nas. Potem ne bomo začeli zidati pri strehi, češ drugo nam bodo že postavili naši prijatelji, ampak začeli bomo lepo kopati za temeli; in danes ko se ravno pripravljamo za temeli, glejmo, da bo dosti trden in ne postavljen na pesek . . .

J. J.

PODPISUJTE DRŽAVNO POSOJLO!

DRŽAVNO POSOJLO NOSI 4%!

Mirovna konferenca.

MIROVNA POGODBA.

LDU, Pariz, 7. maja. (Dun. k. u.) Reuterjev urad poroča: V prvem delu mirovne pogodbe priznava Nemčija popolno neodvisnost Nemške Avstrije. Meja čehoslovaške države napram Nemčiji je stara češka meja iz leta 1914. Nemčija odstopi Poljski večji del Gornje Šlezije, Poznanjsko in provinco Zapadno Prusko do levega brega Visele, Južna in vzhodna meja Vzhodne Pruske proti Poljski se določijo potem ljudskega glasovanja. Gdansk in njegova neposredna okolica postaneta svobodna država. Meje z Luksemburško in Švicco so one iz avgusta 1914. Francoska meja je ona, kakor je bila dne 13. julija 1870, toda s pridržkom glede saarske kotline. Meja z Nemško Avstrijo je ona z dne 3. avgusta 1914, t. j. do trenutka, ko se začela nova čehoslovaška država. Meja čehoslovaške države sledi stari meji z Nemčijo do točke, kjer se začela nova poljska država. Meje med Nemčijo in Dansko ter del meje med Vzhodno Prusko in Poljsko določijo ljudsko glasovanje. — Člen III. določa, da se Nemčija odpove pogodbam iz leta 1839, ki ustanavljajo Belgijo kot nevtralno državo, določajo njene meje itd., ter vnaprej odobrava vsako konvencijo, s katero hočejo zavezniki nadomestiti te pogodbe. Nemčija mora priznati popolno suverenost Belgije nad spornim ozemljem morsnetskim ter nad Eupenom in Malmedyjem, čiji prebivalci imajo pravico tekom šestih mesecev protestirati proti tej izpremembi, bodisi v celoti, bodisi proti posameznim delom. Končna odločitev je pridržana zvezi narodov. Glede Luksemburga preklicuje Nemčija razne pogodbe in konvencije, ki jih je bila sklenila z velikim vojvodom Luksemburškim, in priznava, da je Luksemburška s 1. januarjem 1919 prenehala biti del nemške carske zveze. — Glede levega brega Rena se določa, da Nemčija na pasu širokem 50 km vzhodno Rena ne sme vzdrževati ali graditi nikakih utrd. Kot odškodnino za porušene premostitve na severnem Francoskem in kot plačilo na račun poravnave povzročenih škod odstopi Nemčija Franciji popolno posest premostitvenih v saarski kotlini z vsemi pripomočki, z vsem orodjem in obstoječimi napravami. Kotlina se razproštrja do lorenske meje, na severu do St. Wendela, na zapadu do Saar-Holzbacha in na vzhodu do Homburga. To ozemlje bo upravljal komisija, ki jo imenuje zveza narodov. Prebivalstvo bo lahko izvolilo lasten parlament. V vsakem delu, ki bi ga Nemčija zopet dobila, bo morala nemška vlada francoske premostitve kupiti za ceno, ki se bo primerno določila. Ako se kupnina ne izplača tekom šestih mesecev, pride ta del definitivno v francosko posest. — Na Kitajskem se Kiaučau in Tsingtau odpreta mednarodni uporabi. — Člen VII. določa, da se od Nizozemske zahteva izročitev bivšega cesarja Viljama in ustanovi posebno sodišče, kjer bo vsaka izmed petih vlesil imela po enega sodnika. To sodišče bo izreklo svojo sodbo po načelih mednarodne politike in bo imelo nalogo določiti kazni, ki jo bo smatralo za pravično. Aliirane in asociirane vlade smatrajo, da je Nemčija odgovorna za vsa škoda, ki je nastala vsled vojne. Kot prvi korak za poravnavo te škode mora Nemčija v dveh letih plačati dvajset milijard mark v zlatu, blagu ali v drugi obliki; ta svota se odtegne od gotovih izdatkov, kakor za vojsko, plačilo za živila in za surovine, kakor to določijo zavezniki. Komisija za poravnavo škode bo preiskala nemški davčni sistem. — Glede nemške trgovinske mornarice priznava nemška vlada pravico zaveznikov do zahtev po povrnitvi vseh trgovinskih ladij, tona za to, razred za razred, kakor tudi vseh ribiških ladij, ki jih je uničila ali poškodovala vojna. Nemčija izroči za zveznikom vse nemške trgovinske ladje, ki presegajo 1600 ton ter polovico vseh ladij med 1000 in 1600 ton, nadalje eno četrtino nemških ribiških parnikov in drugih ribiških ladij. Nemška vlada soglasja poleg tega s tem, da za dobo prihodnjih šestih let zgradi na račun zaveznikov vsako leto trgovinske ladje do k večjemu 200.000 ton. — Točka XIV. naštevata jamstva zaveznikov za izvedbo mirovne pogodbe. Nemško ozemlje zapadno Rena in mostišča zasedejo čete aliiranih in asociiranih držav za dobo petnajstih let. Ako Nemčija vestno izpolnjuje pogoje, se zavezniki čete po petih letih umaknejo iz gotovih ozemelj, med temi s kölnskega mostišča. Gotovi drugi deli, med temi koblenško mostišče, se izpraznijo po preteku desetih let in ostale pokrajine, med temi mainško mostišče, po petnajstih letih. Ako mednarodna komisija za vojno odškodnino vidi, da Nemčija za zasedbe ali po preteku 15 let ni izpolnila svojih obveznosti ali dela le-te, bodo zavezniki čete takoj zopet zasedle navedeno ozemlje ali del tega ozemlja. Ako Nemčija po preteku petnajstih let izpolni vse obveznosti, ki jih nalaga predstave mirovna pogodba, se bo zasedbena armada takoj zopet umaknila. — Člen XV. določa, da Nemčija priznava popolno veljavnost mirovne pogodbe in vseh dogovorov, ki jih aliirane in asociirane sile sklenile z državami, ki so bile zveznice Nemčije, se strinja s sklepi glede Avstro - Ogrske, Bolgarije in Turčije in priznava države, ki so nastale na ozemlju njenih bivših zavez-

PRVI SESTANEK.

LDU, Lyon, 8. maja. (Brezlično.) Znamenita seja v palači Trianon v Versaillesu, kjer je bila izročena mirovna pogodba nemškimi pooblaščenecem, se je vršila včeraj ob 15. Vsa ceremonija je bila zelo kratka in priprosta. Predsednik mirovne konference Clemenceau je govoril v imenu zaveznikov. Nato je izročil grofu Brockdorff - Rantzau, nemškemu ministru za zunanje stvari in načelniku nemške delegacije izvod mirovne pogodbe. — »Temps« poroča nastopne podrobnosti: Pred vzhodom v palačo Trianon je bila postavljena častna stotinja. Ob 14. uri 15 minut je zadonel povelje: »Presentez armes!« Pozdrav je veljal Clemenceauju, ki je kot prvi vseh delegatov prispel v palačo. Minister za zunanje stvari Pichon je prišel takoj za njim. Na stopnicah pred vzhodom stoji mr. William Martin, čigar naloga je, sprejemati in uvajati poslanike in delegate zaveznikov držav, ki so medtem pričeli prihajati eden za drugim. Eden prvih je Vesnić (Srbija), nato polkovnik House (Zedinjene države) in Venizelos (Grška). Maršal Foch, ki je bil pustil svojo kočijo že pred vrati parka, je prišel peš skozi vrt, ki obdaja palačo. Predno je vstopil v palačo, je krenil k častni stotnji in jo ogledal. Nato so prispeli: Balfour (Velika Britanija), Matsui (Japonska), Tardieu in Berthelot (Francija) in White (Zedinjene države). Ob 14. uri 50 minut je došel v svoji kočiji, ki je nosila modro zastavico s srebrnim robom, predsednik Wilson. Neposredno za njim so prišli Orlando, Sonnino, Crespi, Lloyd George, Hyman (Belgija), Bratianu (Rumunija) in Paderewski (Poljska). Delegati so prihajali odsele nepretrgoma, tako da so bili ob 14. uri 55 minut že vsi zbrani. Tedaj je častna stotinja, ki je prezentirala puške pri prihodu vsakega posameznega delegata, odkorakala. Seje sedaj je bilo pričakovati prihoda nemških pooblaščenec. Ob 15. uri 5 minut se je pripeljal polkovnik Henry, načelnik francoske misije, takoj za njim pa kočija, v kateri je sedel grof Brockdorff - Rantzau in ostale nemške delegat v predvežo palače. Tu je stopil pred nje sluga zunanega ministrstva in jih povedel k vratom dvorane, v kateri so bile zbrane zavezniske delegacije z nastopnimi besedami: »Messieurs les plenipotentiaires allemands« (gospodje nemški pooblaščenec). — Zastopniki aliiranih in asociiranih držav so bili polnoštevilno zbrani v konferenčni dvorani. Ko so vstopili nemški delegati, je predsednik Clemenceau otvoril sejo in imel na nemške delegat nastopni nagovor: »Tukaj ne, more biti niti čas niti kraj za to, da bi mnogo besedili. Pred seboj imate akreditirane zastopnike malih in velikih aliiranih in asociiranih držav, ki so več kot štiri leta neomajno vztrajali v tej kruti vojni, ki jim je bila vsiljena. Prišla je ura resnega obračuna. Vi ste nas zaprosili za mir. Pripravljeni smo ugoditi Vaši želji. Ta zvezek, katerega vam bo izročil gospod generalni tajnik mirovne konference, vsebuje pogodbo, katere smo določili. V svrhu pronajdenja njegovega besedila se vam seveda dovoljujejo vse potrebne olajšave in ugodnosti, kakor to zahteva uljudnost, ki je svojstvo vseh civiliziranih narodov. Da spoznate moje mišljenje tudi od druge strani, Vas moram opozoriti tudi na to, da je ta drugi Versailleski mir, ki bo predmet naših pogovorov, priborjen po tu zastopanih narodih za previsoko ceno, da ne bi bili mi vsi brez izjeme trdno odločeni, da se z vsemi sredstvi, ki so v naših močeh, vsakršno zadoščenje, do katerega imamo pravico. Imel bom čast, razložiti gospodom pooblaščenec način postopanja, katerega smo se držali pri pogajanjih. Ako bo potem kdo od gospodov želel kaj pripomniti, bo seveda imel pravico do besede. — Ustnega razpravljanja ne bo in vse eventualne pomisleke bo treba predložiti pismeno. Nemški pooblaščenec imajo 15 dni časa, da predložijo svoje pripombe, ki morajo biti pisane v francoskem ali v angleškem jeziku. Glavne točke mirovne pogodbe so: Zveza narodov, geografične meje Nemčije, določbe o raznih evropskih političnih problemih, ki se tičejo Belgije, Luksemburga, saarske kotline, Alzacije - Lorene, Avstrije, Čehoslovaške, Poljske, Vzhodne Pruske, Danske, Holandije, Rusije in novih držav, ki so nastale na ozemlju Rusije, priznanje vseh novih držav v Evropi. Potem sledi politične klavzule, ki se nanašajo na izven evropska vprašanja, predvsem določba, ki zahteva, da se mora Nemčija odreči svojim kolonijam in svojim interesom v Siamu, Libiji, Maroku, Egiptu, Turčiji, Bolgariji in na Kitajskem. Nato pridejo določbe, ki urejajo vojaška, pomorska in zrakoplovna vprašanja, določbe o vojnih ujetnikih, o odgovornosti, o obnovi in povračilu, o finančnih in gospodarskih problemih, o pristaniščih, vodnih cestah in železnicah, o zrakoplovstvu, o organizaciji dela, o jamstvih in okupaciji gotovih pokrajin. Končni odstavek se peča z izvršitvijo premirja, dokončanju vojne in z mirom v splošno. — Preden bo potekel omenjeni rok petnajstih dni, bodo imeli nemški delegati priliko, predložiti svoj odgovor, oziroma staviti razna vpra-

šanja glede navedenih točk. — Najvišji svet bo preučil predložene pomisleke in bo nato odgovoril pismeno nemški delegaciji. Pri tej priliki bo določil tudi rok, do katerega bo morala nemška delegacija dati svoj končnojavni odgovor. Razume se, da v primeru, ako nemški pooblaščenec odgovore že v dveh, treh, štirih ali petih dneh, ne bomo čakali najmanj dni, ampak bomo odgovorili takoj. Da ne trajimo časa, se da začela razprava prej ko mogoče, seveda v obliki, katero sem navedel. Ako kdo želi še kakerega pojasnila o tem predmetu, mu bomo radi na razpolago, kakor hitro bo predovršen. — Nato je prispel za besedo grof Brockdorff - Rantzau in izjavil nastopno: »Gospodje! Globoko se zavedamo slovesnosti naloge, radi katere smo se zbrali tukaj z Vami in ki obstoji v tem, da čimprej osrečimo svet s trajnim mirom. Ne udajamo se nikakim iluzijam o dalekosežnosti našega poraza in o naši onemoglosti. Dobro nam je znano, da je sila nemških vojsk zlomljena. Vemo tudi, kako globoko je sovraštvo, ki nas obdaja tu in slišali smo ravnokar zmagovalce, stavitvi strastne zahteve, zmagovalce, ki hočejo predložiti račune nam, kot premaganecem in nas obenem kaznovati kot krivce. Od nas se zahteva priznanje, da smo edini krivci vojne. Tako priznanje bi bilo v mojih ustih laž. Seveda nečemo trditi, da je Nemčija na izbruhu te vojne popolnoma brez vsake krivde. Postopanje prejšnjih nemških vlad, tudi pri konferencah v Haag, kakor tudi tekom onih usodopolnih dvanajstih dni v juliju (1914) je morebiti res pripomoglo k katastrofi, toda odločno moramo zanikati, da Nemčija, katere ljudstvo je bilo vedno pripravnost, da se bojuje za obrambo svojih meji, nosi sama breme odgovornosti. Nihče od nas vendar ne bo trdil, da je nastal povod za to katastrofo šele v trenutku, ko je avstro - ogrski prestolonaslednik padel kot žrtev morila. Tekom zadnjega polstoletja je imperijalizem vseh evropskih držav naravnost kronično zastrupil mednarodni položaj. Na eni strani politika revanše, na drugi strani politika ekspanzije, predvsem pa preziranje pravice, ki jo imajo narodi do samoodločbe, vse to je povzročilo bolezen Evrope, bolezen, ki je dosegla v svetovni vojni svoj višek. Ruska mobilizacija je odtegnila državljanom možnost ozdravljenja in položila odločitev v roke vojaških činiteljev. — V vseh nam sovražnih državah se je javnost zgražala nad grozodejstvi, katere je haje Nemčija zagrešila tekom vojne. Tudi v tem oziru smo pripravljani priznati krivice, katere smo zagrešili. Nismo prišli sem, kaj, da bi zmanjševali odgovornost mož, ki so bili kolovodje vojne v političnem in gospodarskem oziru, ali pa, da bi tajili pregreške proti mednarodnemu pravu. Ponavljamo izjavo, katero smo slišali o početku vojne v nemškem Reichstagu. Belgiji se je zgodila krivica in to krivico hočemo popraviti. Kar se pa tiče načina vojevanja, pa ni grešila edino Nemčija. Vsak evropski narod pozna dejstva ali pa osebe, katerih se spominja le nerad. Nočem odbijati očitke z očitki, toda ako se zahteva pokora ravno od nas, potem ni treba pozabiti okolištin pri sklepanju premirja. Trajalo je šest tednov, predno smo ga dosegli. In trajalo je šest mesecev, predno smo izvedeli za mirovne pogoje. V vojni, kjer gre ne samo za zmago, ampak tudi za narodni obstoj in ki ustvarja strastno in razburjeno razpoloženje, ni nikako izredno čudo, ako pride tu in tam do pregrešk proti mednarodnemu pravu. Na stotisoče nebojnikov, ki so poginili v Nemčiji po 11. novembru vsled blokade, je bilo umorjenih s hladno premisslenostjo, potem ko je bila zmaga za naše nasprotnike že dobljena in zajamčena. Mislite na to, kadar govorite o odgovornosti in pokori. Samo nepristranska anketa, samo nevtralna komisija, pred katero bi mogle govoriti vse glavne osebnosti te drame in kateri bi bili dostopni vsi arhivi, bi bila zmoečna, da dožene stopnjo odgovornosti vseh onih, ki so se udeležili vojne. Mi smo zahtevali tako anketo in ponavljamo to svojo zahtevo. Na tej konferenci, kjer stojimo popolnoma osamljeni pred impozantnim številom svojih nasprotnikov, vendar nismo brez vsakega obrambnega sredstva. Vi sami ste nam preskrbeli zaveznika; pravico, ki nam je zajamčena po konvenciji o temeljnih načelih miru. Aliirane in asociirane vlade so se v dobi med 5. oktobrom in 5. novembrom 1918 odrekale »miru sile« in so napisale na svoje zastave mir pravice. Dne 5. oktobra 1918 je predlagala nemška vlada kot podlago mirovnih pogajanj, načela predsednika ameriških Zedinjenih držav; dne 5. novembra nato je državni tajnik Lansing odgovoril nemški vladi, da so se aliirane in asociirane države zedinile v tem, da pripuščajo sklepanje miru na tel podstavi s pridržkom dveh določenih izjem. Načela predsednikov so torej ustvarila obveznost za obe bojujoči se stranki, za vas, kakor tudi za nas in za naše bivše zaveznike. Nekateri izmed teh načel zahtevajo od nas težke žrtve v narodnem in gospodarskem oziru. Toda temeljna pravda vseh narodov so vendar zalaganja v tem programu. Na njegovih strani je vest sveta in noben narod ga ne bo mogel kršiti brez kazni. Naši nas boste vedno pripravljeni k razmotrivanju mirovnih predlagnarjev na tem temelju, in to s trdnim namenom, zaradi v sodelovanju z vami, kar je bilo porušeno in popraviti vse zagrešene krivice, v prvi vrsti one, ki jih je pretrpela Belgija. Pokazati hoče-

mo človeštvu nove cilje političnega in gospodarskega napredka. Ker je cilj, ki ga zasledujemo vzajemno, sprožil naravnost ogromno število problemov, bomo morali najpomembnejše točke, kolikor hitro mogoče, odkazati posebnim komitetom izvedencem v pretes na temelju osnutka, katerega ste nam predložili. Razen tega bo ena najvažnejših naših nalog, vzpostaviti mednarodnega varstva življenja, zdravja in svobode delavskih slojev. Za najnujnejšo nalogo pa smatram obnovo Belgije in onih pokrajin Francije, ki so bile zasedene po naših četah in opustošene po vojni. Mi smo se slovesno obvezali, da to popravimo in smo odločeni, držati to obljubo v domjenem obsegu. V to svrhu je potrebno, da sodelujejo z nami tudi oni, ki so bili do sedaj naši nasprotniki. Tega dela pa ne moremo dovršiti brez tehnične in finančne pomoči zmagovalcev, pa tudi vi ga ne morete zmagati brez nas. Obužana Evropa mora želeči, da se obnova izvrši s čim najpopolnejšim uspehom in s čim najnižjimi stroški. Ta želja se ne more izpolniti drugače, kakor da se na jasen in praktičen način zedinimo o metodah, katerih se moramo pri tem posluževati. Najslabša teh bi bila, ako bi nadaljevali delo z nemškimi vojnimi vjetniki. Njihova delavna moč je sicer res zelo poceni, utegne pa postati zelo draga vsemu svetu, ako bi se polastil nemškega naroda, čigar sinovi, bratje in očetji bi morali tudi po sklepu preliminarne miru še nadalje nositi verige prisilnega dela, neuglasno sovraštvo in obup. Ako se to vprašanje, ki se itak zanemarljivo že predloži časa, ne reši nemudoma, nam bo nemogoče doseči trajen mir. — Izvedenci obeh strank bodo morali razmotrivati vprašanje, kako bo nemški narod mogel zadostiti svojim finančnim obveznostim, ki se nanašajo na obnovo in katere je priznal sam, ne da bi se zrušil pod težo tega bremena. Ta nevarnost grozi resno in bi utegnila imeti nepreručljive posledice, pred katerimi se morajo pravočasno zavarovati tako zmagovalci, kakor premaganci. Edino sredstvo za to je, da se prizna brez pridržkov socialna in gospodarska vzajemnost narodov in da se ustanovi zveza svobodnih narodov. — Gospodje! Vzvišena ideja, naj se po tem ustanovitvi zveze narodov rodi iz najgrozovitejše katastrofe, ki jo pozna svetovna zgodovina, največkratnejši napredek v evoluciji človeštva, je bila zasnovana in se bo udeležila. Sele tedaj, ko bodo imeli k zvezi narodov prost pristop vsi narodi, ki so dobre volje, bo ta cilj dosežen in šele tedaj bomo mogli reči, da oni, ki so padli v tej vojni, niso žrtvovali svojega življenja zaman. Nemški narod je v svojem lastnem interesu pripravljen, vdano nositi svojo težko usodo, toda samo, ako se ne izpodkopaie onih temeljev miru, o kateri se je dosegel sporazum: mir, katerega ne bi bilo mogoče opravičiti v imenu pravice pred svetovnim forum, bi izval proti sebi vedno nov odpor. Nihče ne bi ga mogel podpisati z mirno vestjo, ker bi bil tak mir neizpeljiv in nevdržljiv. Nihče ne bi mogel prevzeti za izpeljavo takega mira jamstva, ki morajo ležati v bistvu podpisa. Listino, katero ste nam izročili, bomo vzeli v pretes z dobro voljo in s trdno nado, da bomo mogli mirno podpisati končni rezultat našega sestanka. — Ko je grof dr. Brockdorff - Rantzau dokončal svoj govor, ga je vprašal predsednik Clemenceau: »Ali imate še kaj pripomniti?« — Načelnik nemške delegacije je odgovoril: »Ničesar več.« — Nato je predsednik zaključil sejo, ki je bila končana ob 16.

ustroju in red, postopali tako, kakor ta vojak, bi pri nas nastal kmalu najlepší mir in red.

Odkod ogromni nevi? V mitroviški »Srbiji« citamo, da je socialistična organizacija v Vukovaru dala za tiskarno nekakega tamošnjega lokalnega lista svote 200.000 K. »Glas Naroda«, glasilo socialistične delavske stranke komunistov, pa beleži, da se je zanj na dobrovoljnih prispevkih nabralo 61.651 K. — Socialno - demokratske organizacije doslej na našem jugu niso razpolagale s stotisoči, a tudi dobrovoljni prispevki za liste, in najeopripravljeni teji ali oni stranki, niso bili nikoli posebno bogati. Sedaj pa ta sprememba! Socialistična organizacija v Vukovaru, malem slavonskem mestecu, ima na razpolago toliko denarja, da lahko žrtvuje hkrati kar 200.000 K za mal lokalni listič, komunisti ali boljševiki pa nabere v par tednih za svoj organ 61.651 K! Odkod ta ogromen denar? Zaman si belimo glave, odgovora ne vemo, domnevamo pa si lahko mnogo, mnogo.

Shod JDS v Petrinji. Obdolžil sem v »Slov. Narod« dne 22. aprila leta 1918 v »Bojazljiva Petrinja na Hrvatskem« mesto Petrinjo kot »radičevsko«, in sedaj se opravičujem, kajti v novi državi tudi je vstal naš duh politični iz prejšnje teme v samem mestu in okolici na dan velikega shoda JDS, katerega se udeležilo več tisoč kmetov, meščanov s inteligencijo dne 4. maja. Milan Pribičević imel je na shodu prvi svojo besedo, a katero je osvojil vse navzoče za JDS, katere je najmočnejši stebel Jugoslavije. Na shodu so zelo ganljivo govorili še dr. Vajo Markinković, dr. Dragutin Pečič (oba so bivša ministra iz Beograda) in Dalmatince Ivo Grisogono. Na shodu je vse navzoče pozdravil dr. Josip Nemeš in je bila sklenjena sledeča resolucija: »Stoječi odlučna na stanovištu potpunog narodnog jedinstva svih Srba, Hrvata i Slovenaca, držimo, da tom temeljnom načelu odgovara jedino uređenje jedne jedinstvene države svih Srba, Hrvata i Slovenaca sa jednim jedinstvenim zakonodavnim tijelom i jednim jedinstvenom vladom pod žalom naše narodne dinastije slavni Karadjordjevića, a uz široku autonomiju upravnih jedinica, koje se imadu ustanoviti bez ikakvih plemskih ili historičkih osečina, a sve to uz potpuno ravnopravnost bez ikakvog obzira na plemo, na ime, na vjeru ili historiju; usvajamo u cijelosti program jugoslavenske demokratske stranke, pristupamo u tu stranku te zaključujemo, da se imade provesti mjesna organizacija jugoslavenske demokratske stranke za grad Petrinju i okolice.«

Dobro vzgled. Uredništvu »Slovenca« se zahvaljujemo za lepe nauke in za potrpljenje, ki ga nam je blagovolilo še enkrat nakloniti. Priznavamo tudi svojo inferiornost, ki se kaže med drugim tudi v tem, da nikakor ne moremo razumeti globokega pomena in umestnosti prve današnje »Slovenčeve« politične novice z naslovom »Nevarno razburjenje«. V naši inferiornosti nam manjkajo besede za označenje tako bedastega pisanja, ki bi naj bilo najbrže za vsak slučaj »ljudskot«.

Kraljevina

Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Novi veliki župan LDU Zagreb, 8. maja. Današnje »Narodne Novine« priobčujejo imenovanja novih velikih županov. Imenovani so: za Varaždin dosedanj ogulinski veliki župan Milan Vidman, za Zagreb odvetnik Marjan Horvat, za Osijek nadinženir Dragutin Saj, za Ogulin bakarski senator Juraj Kučić, za Požego odvetnik - notar dr. Jovo Polovino, za Gospič vladni tajnik Ivan Petranović. Sedanj veliki župan v Osijeku dr. Dragutin Tončić je poklican v službovanje k deželni vladi. Dosedanj veliki župan Požege dr. Vasilij Milošević pa je imenovan za načelnika državne policije v Zagrebu. Obenem je umirovljenih cela vrsta višjih upravnih uradnikov, ki so se kompromitirali za avstrijskega režima.

Kulturne prilike Slovenaca. Beogradske »Večernje Novosti« priobčujejo dopis iz Ljubljane, ki se peča s kulturnimi razmerami Slovencev. Piseec, vester opazovatelj našega kulturnega delovanja, govori o Cankarju, o brošuri v njegov spomin izdani, o Podlimbarakem in njegovem »Gospodinu Franju«, o »Ljubljanskem Zvoncu«, o delovanju Slovenk na kulturnem polju, o gledališču in mnogem drugem. Dopis ima namen seznanjati Srbe s kulturnim delovanjem Slovencev. Piseec bo nadaljeval svoje dopise. Vse hvale vredno. Slovenci se moramo pa tudi vedno bolj seznanjati s srbskim kulturnim delovanjem. Avstro-kitajskega zidu ni več med nami. Zbliževanje je potrebno politično in kulturno.

IZ BEOGRADA.

LDU, Beograd, 7. maja. Po naročilu poštne ministarstva se otvori v zgradbi Narodnega predstavništva poštne in brzojavni urad.

LDU, Beograd, 7. maja. Neodvisni radikali (Dialdenti) so sklenili, da je moč izdati svoj poseben politični dnevnik.

Politične vesti.

Zahtevamo, da se ljudi, ki odgovarjajo k orožnim vajam poklicanim osebam, naj se pozivu ne odzovejo, brez pardona, dne po ključ in se postopa z njimi z vso strogostjo in sicer brez ozira na to, kateri stranki pripadajo. Vemo prav dobro, da se takšnih elementov nahaja zlasti mnogo na Gorenjskem. Značilno je to, da razpolagajo vsi ti ljudje z znatnimi denarnimi sredstvi. Tako je treba postopati z razdirajočimi elementi! Nedavno tega so se vozili v vlaku Sarajevo - Travnik socialisti Mandunčić, Gusković in Džebić, ki so bili kot delegati socialno demokratskega kongresa v Sarajevo poslani na socialistični zbor v Beograd. V vozu je bilo več civilnih potnikov in tudi jeden srbski vojak. Socialisti so se jeli razgovarjati s potniki ter jih zagotavljati, da bo v 6 do 8 dneh izbruhnila pri nas hujša revolucija, nego je bila v Rusiji. Na to so se obrnili na prisotnega vojnika rekoč: »Vrži proč orožje, čemu bi brezplačno služil kralju, zlasti sedaj, ko bo itak v kratkem izbruhnila revolucija. Kdo bi trpel, da bi nam vladal kralj, zlasti pa kralj Peter? Vojak jih je mirno poslušal, ko pa so končali, jih je zavrnil tako-le: »Zakaj niste tako govorili 1. 1914. takrat, ko ste klali našo dečo v Srbiji, ko ste požigali naše domove in onemlačili naša dekleta. Jaz služim kralju in domovini že 6 let in bom fima služil še nadalje, ako bo treba. Ako pa boste vi še nadalje tako govorili, kakor ste pričeli — vojnik je pri tem zgrabil za bajonet — bom z vami na mestu obračunal! Junaki so na to koč obmolknili. V Travniku so na to vse tri aretirali in jih izročili sodišču. Ako bi vsi vojaki, katere skušajo razni nepravilni zapeljati in nadrževati proti obstoječemu državnemu

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v	Vetрови	Nebo
8	2. pop	739.5	12.3	sr. svv.	oblačno
9	3. zv.	739.8	9.8	sl. svz.	več obl.
9	7. zj.	740.0	9.3	sl. jgv.	del obl.

Padavina v 24 urah 0.0 mm

— Srednja večerajna temperatura 10.39, normalna 13.14. — Vremenska napoved za jutri: Večinoma lepo, mirno in toplejše vreme.

PODPISUJTE DRŽAVNO POSOJILLO!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Koptlar.

Ležnica in tisk »Narodna Skladnica«

Učenci sprejme Emanuel Pax, trgovina z mešanimi blagov. Metliki. 4953

Restavracija v Narodnem domu v Celju se odda v najem. Ponudbe na Posojilnico v Celju do 1. junija 1919. 4930

Dam mi 200 nagrade, kdor mi pre-
stane z dvema sobama in kuhinjo.
Restavracija Novi Svet, Marije Terezije
cesta. 4958

Mirna stranka 2 oseb. Moe stano-
vanje eventuelno prazno sobo ali pa sprejme mest hiš-
nice za takoj. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 4956

Kontoristinja - strojeopiska, večša slo-
venskega, v nemškega jezika se tako-
sprejme. — Ponudbe naj se prinesejo
osebno. — Albin Orehek, teh. pisarna,
Ljubljana, Rimska cesta 2. 4927

Išče se šivilja na dom za popravljanje
perila in oblek. Škofja
ulica 7/L. decno. 4960

12 lepih prašnikov, 17 tednov starih,
izve se: Koruzna ulica št. 12, (Trsava)
Ljubljana. 4899

Čevlji, večja partija otroških, dekli-
ških, ženskih in moških, usnja-
tih nekaj tudi suknjenih zimskih čev-
ljev, se prodaja skupno v partiji. —
Naslov se izve v upr. Slov. Naroda.

Naprodaj imam finega konja za težko
vožnjo, 7 let starega,
brejo težko kravo, telico leto staro in
brejo svinjo, težko do 130 kg. Anton
Jakomini, posestnik v Kotevju. 4769

Prodaje se v Luknem trgu volilna
poslopja, skupno ali pa
razdeljeno. Vse v dobrem stanju, pri-
merljivo za vsako obrt. Zglasiti se je
pri lastniku gosp. Rodušek, Laški trg
št. 100. 4946

Dva silarska pomočnika sprejme ta-
koj. Škofja
ulica 7/L. decno. 4960

2 čevljiška pomočnika za fino delo
sprejme Jos.
Prešeren, Celovška c. 22, Šiška, Ljubljana.
4959

Pradil stroj, najboljši sestava, sasna
novi ali malo rabljen želi-
mo kupiti. Ponudbe turtci Schwartz
drug, Zagreb, Preradovičeva 1. 3347

Kleparški pomočnik, dobro izveščen,
in vajenec se
tako sprejmeta pri F. Gradinarju, Rimska
cesta 14. 4950

Sveža jajca v originalnih zabojih à
1440 komadov prodaja po
65 vinarjev 1 komad pri osebnem
prevzemanju ali plačilo naprej Em. Sup-
panz, Rogatec Sp. Stajarska. 3411

200 K nagrade onemu, ki mi preskri-
bi stanovanje: sobo
s kuhinjo in bližnji obrtne šole. Ponu-
dube pod „M. J. 19/4958“ na upr.
Slov. Naroda. 4968

1000 K nagrade tistemu, ki da ali
preskribi mirni stran-
ki tri oseb stanovanje z 1-3 soba-
mi s pripadki. Ponudbe pod „J. Z./
4963“ na upr. Slov. Naroda. 4963

Mlad trg. pomočnik želi službe v tr-
govini z meša-
nim blagom na Štajerskem ali na
Kraškem. Naslov: P. Slavko, Dob 30,
pri Domžalah. 4940

Dožni plašč skoro nov in pelerina iz
gumirane blaga je na-
prodaj. Oboje predvojnino blago. Poja-
snila daje iz prijateljnosti F. K. Kaiser,
puškar, Selesburgova ul. 6. 4941

Sporne čevlji za moške in dečke iz
hlačevine tuc. K 200
la za trte kg K 450—
Cepilni gumij razpošilja Leop. Knez,
Krško. 4859

Iščem kot zastopnika v Kozjem Sp.
Staj., doktorja
vsega zdravilstva, Jugoslovana, za
dobo moje odsotnosti. Pogoji pismo-
no. Ponudbe na Dr. Franc Jančič,
podpredsednik narod. predstavništva, Be-
ograd. 4884

Išče se gospodinja k otrokom, zmo-
žna slovenskega
in nemškega jezika. Izurjena mora
biti v klavirju. Starost 26—38 let. Pla-
ča in vstop po dogovoru. Ponudbe s
sliko na J. Vrečer, Vojsnik pri Celju.
4907

200 K, živila in 200 egiptovskih
cigaret, onemu, kdor preskribi zakon-
sko, skemu paru brez otrok lepo
stanovanje s kuhinjo in dvema soba-
ma, v sredini mesta ali bližnji okolici,
za takoj, (plin, električna razsvetljava).
Ponudbe pod „Tako/4951“ na upr.
Slov. Naroda. 4951

Laneno seme
kupa po najvišji ceni
Leopold Knez, trgovec v Krškem.

: Urarski pomočnik :
(prva moč) in urarski pomočnik
(dobro izurjen, z večletno prakso)
se sprejmeta takoj. Pismene
ponudbe na F. ČUDEN SIN,
urar, Ljubljana nasproti glavne
pošte. 4623

Trgovci, Pozor!
Nudim brezobvezno dokler zaloga: la.
66%o jedrasto milo v kosih po 500 gr.
po K 8-20 za komad. la. 66%o milo za
bitje v kosih po 100 gr. po K 2-60 za
komad. la. 50%o toaletno milo v kosih
po 100 gr. po K 2— za komad. Naro-
čila od 5 kg naprej se izvršujejo po
povzetju ali plačilo naprej. **Franc Opat**
velvetarstvo, Vransko pri Celju.

2 bolniška strežnika
Plača z dokladami vred mesečno K
549-75. Stanovanje v bolnici. Nastop
službe 15. majnika. Pogoji samski
stan. Ponudbe z dokazili sposobnosti
in dosežanj službovanja je naslo-
viti na bratovsko skladnico v Trbov-
ljah. 4886

Izkušeni
dobavitelji
jajec
ki morejo skupiti vsak teden
50 ali več originalnih zabojev
jajec, naj pošljejo brzojavno
in podrobno pismo ponudbo
firmi
Kovjančič i Komp.
Osljcek.

Napredaj 2 para strupenih škornjev,
(šifit) in nekaj pomošne
civilne obleke za delo. Šiška, Knezova
ulica 24/L. leva. 4691

Zidarski polk ali predelavac kakor
tudi sidarji in delavci
dobe takoj delo pri Robertu Smolew-
skem, Rimska cesta 2. 4852

Več spretnih krojaških pomočnikov
sprejemem takoj v trajno delo Alejski
Šišec, Pred Škofje 2, Ljubljana. 4939

Tržajni devojka za kučevni posao u
mestu, gde ima več
više Slovenki u službi. Danka Emila
Orlić srpskog sveštenika, Ruma, Srem.
4906

Trgovska prodajalica, dobro izurjena
sanim blagom, posebno v manufak-
turni stroki, se sprejme v trgovini Iv.
Lischiniga, Šmarje pri Jelšah. 4969

1000 K nagrade onemu, kdor mi pre-
blovanje ali ne do avgusta družini 3
oseb v mestu. Ponudbe na upravni-
štvo Slov. Nar. pod „1000/4942“.

Otroška posteljica, lepa, dobro ohran-
jena, z žičnim
vložkom, se prodaja. Kupi se pa želez-
na zložljiva postelja. Naslov pove
upravnštvo Slov. Naroda. 4943

Vzajem gostilno v najem, najraje v
ali zunaj Ljubljane. Pismene ponu-
be pod „Gostilna/4965“ na upr. Slov.
Naroda. 4965

Kontoristinja, večša slovenskega in
nemškega jezika v go-
voru in pisavi, samostojna moč, se
sprejme takoj. Ponudbe z navedbo
plače na „poštni predal 14, Ljubljana.“
4947

Tri dobro ohranjene pisalne stroje
kupi Centralna uprava za trgovački pro-
met sa inozemstvom, podružnica v Ljub-
ljani. Tarjaški trg 6. — Ponudbe naj se
blagovolijo poslati pismeno na zgoraj
omenjeni urad. 4950

Dobro izurjena pisarniška moč
z dolgoletno prakso išče službe če
mogoče za takoj ali do 1. junija t. l.
Izveščana je v vseh pisarniških opravi-
lih ter vodi knjigovodstvo. Kje, po-
ve upr. Slov. Nar. 4902

VINO
Nudim staro in novo vino po zmernih
cenah. Ivan Ogrin, Laverca pri
Ljubljani. 4889

Proda se: kredenca, mala, slog ba-
lika, 4 stoli, divan. Navedeno se lahko
vidi v trgovini K. A. Kregar, na —
Sprejme gospodinja, katere bi po-
se gospodinja, učevala fran-
cosko in nemško eno deklico in fan-
tica v starosti 5—6 let. Predstavi naj
se v dopoldanskih urah v trgovini K.
A. Kregar, Sv. Petra c. 21. Na zahtevu
bi imela opoldan in zvečer hrano v
hiši. 4901

Izredna prilika! Radi rodb. nenadnih
razmer se prodaja tak-
koj: vila na Bledu s 1/4 orolom
sveta s sadnim, čvrtičnim vrhom par-
kom (hrastje) poljem, vso setvijo, ži-
vinčetom, drvmi za ok. K 90-000 —
Nadparter 4 sobe kuh. opravljeno I
nadst. deloma; električna luč povsod.
Voda 2 minuti od jezera blizu
središča krasen razgled vse v dobrem
stanu. Vprašanja pod „Zora C./4978“
na upr. Slov. Naroda. 4970

Siva častilška
dobro ohranjena, iz predvojnega vol-
nenega blaga; nadalje kompletna ega-
ntna frak-obleka, z najfinišo svilo
podložena, za srednje močno postavu;
nov cilind. claque-klobuk in razni
drugi predmeti so naprodaj. Kje, po-
ve upravnštvo Slov. Naroda. 4944

Zahvala.
Podpisana se tem potom
„BANKI SLAVIJI“
izavno zahvaljuje za ho-
netno postopanje pri po-
vratu odškodnine, nastale
usled požara.
Marija Müller,
posestnica in trgovka,
v Zagorju ob Savi.

Elektrorazpisnik
specialist za mali tok, obla-
stveno koncesioniran,
se priporoča —
za prevzemanje napeljav in po-
pravi hil. zvezcev, telefonov,
strelododov, raznih zdravil-
skih aparatov itd. po dnevnih
cenah. Z odlič. spoštovanjem
Makso Sartory,
družinski, Zupki št. 2.

Trgovka Traži se objekt, koji bi se
mogao upotrijebiti za
tvornicu drvene robe lesno blago.
Tvornica mora imati vodnu muč i
mora ležati u neposrednoj blizini že-
lezničke postaje. Ponudbe sa toč-
nim opisom i cijenom treba poslati
na naslov „Javor d. d.“ prije i hrvats-
ka stolarska i tapetarska udruga,
Zagreb. 4955

Sprejme se dobro izurjena
šivilja
ozira se le na prvo moč, proti
dobri plači. Modni salon Anton
Mihaljčič, Lingarjeva ulica 2.
4949

1000 K nagrade,
kdor mi preskribi za takoj
lokal na prometnem kraju ter
malo stanovanje zraven. —
600 K za samo stanovanje
ter 400 K za sam lokal. Kdor
preskribi, dobi še 20 kg slad-
korja zraven. Cenj. ponudbe
na upr. Sl. Nar. pod „Najna
sila“/4957“.

Prvi kranjski vrvarni v Ljubljani
Se je posrečilo dobiti večje množine prave dolge ino-
zemske konopljice ter zamore postreči
cenj. odjemalce z zajamčeno pristnim blagom. Poleg tega izdelujem pa tudi
blago iz domačega predvaja kakor vrvi po K 20—, za katero pa se prevza-
mo nikake odgovornosti. — Se priporočam Ivan N. Adamič, Ljubljana.

! Stalna služba. !
Več potovalnih uradnikov proti mesečni plači in proviziji sprejme
slovenska zavarovalnica. Ponudbe pod „stalna služba“ na uprav-
ništvo „Slovenskega Naroda“. 4829

Termalne radikalno kopališče
TOPLICE pri NOVEM MESTU
železniška postaja Straža-Toplice zdravi revmatizem, protin, nevral-
gije (ishias), eksudate (ženske bolezni), posledice ran in zlomnje-
nja kosti, itd. Sezija od 1. maja do 30. septembra. Pojasnila daje
brezplačno ravateljstvo.

Razglas.
V nedeljo 11. t. m. pop. ob 2. uri po starem
štetju se bo prodajalo v pivovarni v Lescah več ti-
soč kom. zidne in strešne opeke in 20 m visok dim-
nik, zidan iz opeke.

Józa Bačák
veleposesnik in trgovec
Mara Bačákova roj. Lasbajer
— poročena —
Ostejkovice 8. maja 1919. Ljubljana.

Podjetje s solidno podlago in veliko bodočnostjo lito
tihega družabnika
Cenjene ponudbe pod znamko: „Kapital 300.000—“ na
Anončno ekspedicijo AL. MATELIČ, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Moko
koruzne storže, ječmenovo kašo, otrobi franko
Zagreb, samo na vagono nudi najpovoljnejše
Banka za trgovino, obrt i industriju
dioničarsko društvo. Odlo robe. Brzojavni naslov: Trgobanka Telefon 77.

Zobozdravnik
Dr. A. Kunst
naznanja, da je otvoril
zobozdravniški ateljeje v Celju
Graška ulica št. 26.
Ordinira od 8.—12. in od 2.—4. popoldne.

PRODAJE
na vagon in na manje pšenice, brašno
(moko), kukuruzu, zob (oves), grab, suho
šljivu, šljivov pekmez, konopljenost sjeme,
plavu galicu, sumpor (žveplo), lukovaški
100 %, lužni kamen, kristalnu sodu i svake
veličine zdravih, rabljenih i novih vin-
skih bačava (sodov).
Ivan Pačič, Sisak.

Pozor!
Razpisujem vse vrste pisarniški in drugi papir, kakor ogjeni,
indigo, pisarniški, svilnati, zavijalni in vse druge vrste papirja. V zalogi vse
vrste trakov za vse pisalne stroje, kakor tudi peresa, ročnice, svilački,
metel, sapniki in vse druge potrebščine. Priskrbljem raznovrstno
blago ter se priporočam trgovcem in uradom v mestu in na deželi. Blago
razpisujem na debelo in drobno. V zalogi vse vrste narodne, in umetniške
rglednice.
Se priporoča trdika
Jos. Omersa, trgovska agentura in komisijska trgovina,
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 6, t. nadstropje.

Učenec
v večjo trgovino z galanterijskim in pa-
pirnim blagom. Hrana in stanovanje v
hiši. Ponudbe na upravništvu Slovenske-
ga Nar. 4860

1000 K nagrade,
kdor mi preskribi za takoj
lokal na prometnem kraju ter
malo stanovanje zraven. —
600 K za samo stanovanje
ter 400 K za sam lokal. Kdor
preskribi, dobi še 20 kg slad-
korja zraven. Cenj. ponudbe
na upr. Sl. Nar. pod „Najna
sila“/4957“.

Prvi kranjski vrvarni v Ljubljani
Se je posrečilo dobiti večje množine prave dolge ino-
zemske konopljice ter zamore postreči
cenj. odjemalce z zajamčeno pristnim blagom. Poleg tega izdelujem pa tudi
blago iz domačega predvaja kakor vrvi po K 20—, za katero pa se prevza-
mo nikake odgovornosti. — Se priporočam Ivan N. Adamič, Ljubljana.

! Stalna služba. !
Več potovalnih uradnikov proti mesečni plači in proviziji sprejme
slovenska zavarovalnica. Ponudbe pod „stalna služba“ na uprav-
ništvo „Slovenskega Naroda“. 4829

Termalne radikalno kopališče
TOPLICE pri NOVEM MESTU
železniška postaja Straža-Toplice zdravi revmatizem, protin, nevral-
gije (ishias), eksudate (ženske bolezni), posledice ran in zlomnje-
nja kosti, itd. Sezija od 1. maja do 30. septembra. Pojasnila daje
brezplačno ravateljstvo.

Razglas.
V nedeljo 11. t. m. pop. ob 2. uri po starem
štetju se bo prodajalo v pivovarni v Lescah več ti-
soč kom. zidne in strešne opeke in 20 m visok dim-
nik, zidan iz opeke.

Józa Bačák
veleposesnik in trgovec
Mara Bačákova roj. Lasbajer
— poročena —
Ostejkovice 8. maja 1919. Ljubljana.

Podjetje s solidno podlago in veliko bodočnostjo lito
tihega družabnika
Cenjene ponudbe pod znamko: „Kapital 300.000—“ na
Anončno ekspedicijo AL. MATELIČ, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Moko
koruzne storže, ječmenovo kašo, otrobi franko
Zagreb, samo na vagono nudi najpovoljnejše
Banka za trgovino, obrt i industriju
dioničarsko društvo. Odlo robe. Brzojavni naslov: Trgobanka Telefon 77.

Zobozdravnik
Dr. A. Kunst
naznanja, da je otvoril
zobozdravniški ateljeje v Celju
Graška ulica št. 26.
Ordinira od 8.—12. in od 2.—4. popoldne.

PRODAJE
na vagon in na manje pšenice, brašno
(moko), kukuruzu, zob (oves), grab, suho
šljivu, šljivov pekmez, konopljenost sjeme,
plavu galicu, sumpor (žveplo), lukovaški
100 %, lužni kamen, kristalnu sodu i svake
veličine zdravih, rabljenih i novih vin-
skih bačava (sodov).
Ivan Pačič, Sisak.

Pozor!
Razpisujem vse vrste pisarniški in drugi papir, kakor ogjeni,
indigo, pisarniški, svilnati, zavijalni in vse druge vrste papirja. V zalogi vse
vrste trakov za vse pisalne stroje, kakor tudi peresa, ročnice, svilački,
metel, sapniki in vse druge potrebščine. Priskrbljem raznovrstno
blago ter se priporočam trgovcem in uradom v mestu in na deželi. Blago
razpisujem na debelo in drobno. V zalogi vse vrste narodne, in umetniške
rglednice.
Se priporoča trdika
Jos. Omersa, trgovska agentura in komisijska trgovina,
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 6, t. nadstropje.

Učenec
v večjo trgovino z galanterijskim in pa-
pirnim blagom. Hrana in stanovanje v
hiši. Ponudbe na upravništvu Slovenske-
ga Nar. 4860

1000 K nagrade,
kdor mi preskribi za takoj
lokal na prometnem kraju ter
malo stanovanje zraven. —
600 K za samo stanovanje
ter 400 K za sam lokal. Kdor
preskribi, dobi še 20 kg slad-
korja zraven. Cenj. ponudbe
na upr. Sl. Nar. pod „Najna
sila“/4957“.

Prvi kranjski vrvarni v Ljubljani
Se je posrečilo dobiti večje množine prave dolge ino-
zemske konopljice ter zamore postreči
cenj. odjemalce z zajamčeno pristnim blagom. Poleg tega izdelujem pa tudi
blago iz domačega predvaja kakor vrvi po K 20—, za katero pa se prevza-
mo nikake odgovornosti. — Se priporočam Ivan N. Adamič, Ljubljana.

! Stalna služba. !
Več potovalnih uradnikov proti mesečni plači in proviziji sprejme
slovenska zavarovalnica. Ponudbe pod „stalna služba“ na uprav-
ništvo „Slovenskega Naroda“. 4829

Termalne radikalno kopališče
TOPLICE pri NOVEM MESTU
železniška postaja Straža-Toplice zdravi revmatizem, protin, nevral-
gije (ishias), eksudate (ženske bolezni), posledice ran in zlomnje-
nja kosti, itd. Sezija od 1. maja do 30. septembra. Pojasnila daje
brezplačno ravateljstvo.

Razglas.
V nedeljo 11. t. m. pop. ob 2. uri po starem
štetju se bo prodajalo v pivovarni v Lescah več ti-
soč kom. zidne in strešne opeke in 20 m visok dim-
nik, zidan iz opeke.

Józa Bačák
veleposesnik in trgovec
Mara Bačákova roj. Lasbajer
— poročena —
Ostejkovice 8. maja 1919. Ljubljana.

Podjetje s solidno podlago in veliko bodočnostjo lito
tihega družabnika
Cenjene ponudbe pod znamko: „Kapital 300.000—“ na
Anončno ekspedicijo AL. MATELIČ, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Moko
koruzne storže, ječmenovo kašo, otrobi franko
Zagreb, samo na vagono nudi najpovoljnejše
Banka za trgovino, obrt i industriju
dioničarsko društvo. Odlo robe. Brzojavni naslov: Trgobanka Telefon 77.

Zobozdravnik
Dr. A. Kunst
naznanja, da je otvoril
zobozdravniški ateljeje v Celju
Graška ulica št. 26.
Ordinira od 8.—12. in od 2.—4. popoldne.

PRODAJE
na vagon in na manje pšenice, brašno
(moko), kukuruzu, zob (oves), grab, suho
šljivu, šljivov pekmez, konopljenost sjeme,
plavu galicu, sumpor (žveplo), lukovaški
100 %, lužni kamen, kristalnu sodu i svake
veličine zdravih, rabljenih i novih vin-
skih bačava (sodov).
Ivan Pačič, Sisak.

Pozor!
Razpisujem vse vrste pisarniški in drugi papir, kakor ogjeni,
indigo, pisarniški, svilnati, zavijalni in vse druge vrste papirja. V zalogi vse
vrste trakov za vse pisalne stroje, kakor tudi peresa, ročnice, svilački,
metel, sapniki in vse druge potrebščine. Priskrbljem raznovrstno
blago ter se priporočam trgovcem in uradom v mestu in na deželi. Blago
razpisujem na debelo in drobno. V zalogi vse vrste narodne, in umetniške
rglednice.
Se priporoča trdika
Jos. Omersa, trgovska agentura in komisijska trgovina,
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 6, t. nadstropje.

Učenec
v večjo trgovino z galanterijskim in pa-
pirnim blagom. Hrana in stanovanje v
hiši. Ponudbe na upravništvu Slovenske-
ga Nar. 4860

1000 K nagrade,
kdor mi preskribi za takoj
lokal na prometnem kraju ter
malo stanovanje zraven. —
600 K za samo stanovanje
ter 400 K za sam lokal. Kdor
preskribi, dobi še 20 kg slad-
korja zraven. Cenj. ponudbe
na upr. Sl. Nar. pod „Najna
sila“/4957“.

Prvi kranjski vrvarni v Ljubljani
Se je posrečilo dobiti večje množine prave dolge ino-
zemske konopljice ter zamore postreči
cenj. odjemalce z zajamčeno pristnim blagom. Poleg tega izdelujem pa tudi
blago iz domačega predvaja kakor vrvi po K 20—, za katero pa se prevza-
mo nikake odgovornosti. — Se priporočam Ivan N. Adamič, Ljubljana.

! Stalna služba. !
Več potovalnih uradnikov proti mesečni plači in proviziji sprejme
slovenska zavarovalnica. Ponudbe pod „stalna služba“ na uprav-
ništvo „Slovenskega Naroda“. 4829

Termalne radikalno kopališče
TOPLICE pri NOVEM MESTU
železniška postaja Straža-Toplice zdravi revmatizem, protin, nevral-
gije (ishias), eksudate (ženske bolezni), posledice ran in zlomnje-
nja kosti, itd. Sezija od 1. maja do 30. septembra. Pojasnila daje
brezplačno ravateljstvo.

Razglas.
V nedeljo 11. t. m. pop. ob 2. uri po starem
štetju se bo prodajalo v pivovarni v Lescah več ti-
soč kom. zidne in strešne opeke in 20 m visok dim-
nik, zidan iz opeke.

Józa Bačák
veleposesnik in trgovec
Mara Bačákova roj. Lasbajer
— poročena —
Ostejkovice 8. maja 1919. Ljubljana.

Podjetje s solidno podlago in veliko bodočnostjo lito
tihega družabnika
Cenjene ponudbe pod znamko: „Kapital 300.000—“ na
Anončno ekspedicijo AL. MATELIČ, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Moko
koruzne storže, ječmenovo kašo, otrobi franko
Zagreb, samo na vagono nudi najpovoljnejše
Banka za trgovino, obrt i industriju
dioničarsko društvo. Odlo robe. Brzojavni naslov: Trgobanka Telefon 77.

Zobozdravnik
Dr. A. Kunst
naznanja, da je otvoril
zobozdravniški ateljeje v Celju
Graška ulica št. 26.
Ordinira od 8.—12. in od 2.—4. popoldne.